



RETEN I HORSENS DOM

afsagt den 7. februar 2018

Sag BS [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

mod

[REDACTED] Kommune
[REDACTED]

Denne afgørelse er truffet af dommer Malene Værum Westmark.

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, som er anlagt den 4. maj 2017, drejer sig om, hvorvidt sagsøgte, [REDACTED] Kommune, har pådraget sig et erstatningsansvar i anledning af sagsøgeren, [REDACTED] fald på et kommunalt fliseareal ved en trappe.

Sagsøgeren, [REDACTED] har fremsat påstand om, at [REDACTED] kommune til [REDACTED] skal betale 135.000,00 kr. med procesrente fra den 1. august 2017.

Sagsøgte, [REDACTED] Kommune, har fremsat påstand om frifindelse.

[REDACTED] påstand udgør godtgørelse for varig mén og svie og smerte.

Der er beløbsmæssig enighed om kravets størrelse.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, men indeholder dog en gengivelse af de afgivne forklaringer.

Oplysningerne i sagen

Den 11. marts 2014 om aftenen faldt [REDACTED] på et fliseareal ved en trappe ved [REDACTED]. Hun pådrog sig i den forbindelse en personskade, og der er i sagen enighed om den opgørelsesmæssige del af [REDACTED] krav, som omfatter godtgørelse for varigt mén og svie og smerte.

Der har under sagen været fremlagt bl.a. en mail af 2. april 2014 fra [REDACTED] til [REDACTED]. Heraf fremgår følgende:

"...
Hej [REDACTED]
Glemte og skrive at der er problemer med vores trappe. Den har en rigtig dum kant som folk godt kan falde over, vi har klaget over den i lang tid også inden faldet til kommunen, men der er ligesom ikke sket noget. Det var om aftenen hun faldt hvor belysningen heller ikke er for god.
..."

Af brev af 12. december 2016 fra [REDACTED] til [REDACTED] fremgår blandt andet, at reparation af trappe og hovedindgang ved [REDACTED] blev foretaget fra ultimo juli 2014 til september 2014.

Der er som bilag A fremlagt fotos af indgangspartiet, som viser hvordan dette så ud efter reparation, og som bilag B er fremlagt fotos, som er taget før den pågældende reparation. På et af billederne i bilag B er placeret en trætommestok ved overgangen fra en række små fliser på reposen til de større fliser på selve trappen.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af [REDACTED] og [REDACTED]

[REDACTED] har forklaret, at hun er 78 år og har været aktiv som hjemmehjælper, indtil hun faldt den 11. marts 2014. Den pågældende aften havde hun været til banko i [REDACTED]. Da hun kom ud, gik hun til venstre i retning mod gelænderet. Da hun ville tage ved gelænderet med sin venstre hånd, nåede hun ikke at få fat, før hun snublede på reposen og faldt forover ned ad trappen. [REDACTED] som desværre i dag er afgået ved døden, stod ved gelænderet og ville hjælpe, men kunne ikke. Mange personer kom styrtende og ville ringe efter en ambulance, men hun ville ikke samle for meget opmærksomhed og valgte at tage hjem. Om natten kunne hun ikke komme ud af sengen og fik efterfølgende konstateret brud på lændehvirvelsøjlen og en diskusprolaps. Faldet har påvirket hende meget. Hun og hendes ægtefælle gik før lange ture, og hun havde ikke tidligere problemer med sin ryg.

Ude foran [redacted] var der dårlig belysning. De kom inde fra centeret, hvor der er glasdøre. De kom ud i mørket, og der var ikke meget lys. Hele reposen er efterfølgende "lagt om", idet den er er fuldstændig nybygget. Der er også kommet hvide striber for svagtseende. På [redacted] kommer folk for at deltage i forskellige aktiviteter som syning og EDB. Det er pensionister, der kommer på centret, men til banko kommer der dog også yngre mennesker.

Fotoet i bilag B side 2 viser der, hvor hun faldt, men hun synes, at kanten var højere dengang. Ca. 1 ½ skridt før, hun nåede gelænderet, faldt hun. Foreholdt bilag B, side 2, forklarede hun, at det nok var på de store fliser, hun faldt. Der var ujævne fliser på platformen. [redacted] stod ved gelænderet og talte med nogen, og [redacted] prøvede uden held at få fat i hende. Hun faldt mellem indgangspartiet og gelænderet. Det var de små fliser, der lå ujævnt, og som gjorde, at hun faldt.

Hun og hendes ægtefælle var på centret et par gange om måneden. Hun er ikke tidligere faldet på stedet. Lyspullerten på fotoet i bilag A, side 1, lyste ikke hen på trappen. Hun husker ikke, om der var lys deri. I 2014 var døren også af glas. Der var dengang ikke meget lys inde på centret, da lyset virkede dæmpet, og de skulle tænde lyset for at finde deres overtøj. Der er i dag meget mere lys på stedet. Hun har ikke tidligere klaget over manglende belysning. Hun havde almindelige hyttesko på med flade såler, da hun faldt. Faldet skete ca. kl. 21.30, hvor de kom fra banko. De kom sædvanligvis kl. 18.00, og bankoen startede kl. 19.00. Hun var sammen med sine venner og veninder, [redacted] og [redacted] og [redacted] og [redacted]. Disse personer var inde i salen og kun [redacted] så faldet. [redacted] forsøgte at gribe hende, eller også forsøgte hun at gribe fat i [redacted]. Hendes mand gik ved siden af hende.

[redacted] har forklaret, at han er gift med [redacted] og den 11. marts 2014 var de inde at spille banko. Da bankoen var slut, omkring kl. 21.30, gik du ud af skydedøren. Inde i gangen var der temmelig lyst, men udenfor var der meget mørkt. Han havde sin kone under armen. [redacted] ville gå over for at tage fat i gelænderet for at gå ned ad trappen, men [redacted] så, at [redacted] stod ved gelænderet. [redacted] ville gå ned ad trappen, men hun snublede over et trin, som enten var for høj eller lavt ved trappen. Det var selve trappestenskannten, der var højere eller lavere. [redacted] forsøgte uden held at få fat i hans kone, som faldt ned på højre side og slog herved også sin fod.

Det var ved overgangen fra de små til de store fliser, hvor de store fliser var højere, at [redacted] faldt. Foreholdt foto, bilag B, forklarede han, at han mener, at niveauforskellen var 4 ½ - 5 cm. Han havde ikke medtaget en tommestok eller et andet målebånd. Der var én lampe, der sad lige over indgangspartiet. Han mener, der sad én lampe i tagkippen, men at der ikke var øvrige lamper.

Der var meget fin belysning inde i [REDACTED] men belysningen udenfor var meget dårlig, og der var derfor meget stor forskel i belysningen inde og udenfor. Da de kom til [REDACTED] ca. kl. 18.00, var der også dårlig lys udenfor. Han husker ikke, om der var lys i pullerten, og han husker ikke, om der var flere pullerter ved centeret.

[REDACTED] gav slip på ham for at få fat i gelænderet. De så ikke rigtig [REDACTED] der også stod i mørkt tøj. [REDACTED] trådte vist et skridt tilbage og begyndte da at snuble. Han husker ikke 100 %, om hun snublede, da hun gik tilbage. Hun faldt på reposen og faldt også deroppe og lå vist langs trappen oppe på reposen.

[REDACTED] har forklaret, at hun i 2014 arbejdede på centeret som aktivitetsmedarbejder. Hun kendte derfor [REDACTED] Den 2. april 2014 skrev hun en mail, som det fremgår af bilag 1. Hun har været aktivitetsmedarbejder siden 2010, men hun husker ikke, hvor lang tid der havde været problemer med trappen, men det var måske 1 år før faldet. Det var noget, der blev snakket om. Der var også tidligere blevet klaget over trappen. Der var en kant, der var for høj. En af fliserne havde skubbet sig lidt op. Måske 1-2 cm. og nok til, at man kunne faldet over den. Hun har ikke kendskab til, at andre var faldet over kanten. Hun tror, at kommunen efter klagen var ude at se på trappen. Efterfølgende er der kommet bedre belysning. Den 2. april 2014, hvor hun sendte mailen, var hun på arbejde, og der kom ikke en medarbejder fra kommunen ud på stedet denne dag. Hun fik at vide, at beskeden/klagen var sendt videre, og hun gjorde derfor ikke mere ved det. Om aftenen var det lidt mørkt ved trappen, hvilket de også talte om. Hun husker ikke, om der var lamper ved trappen, eller om der kun var det lys, der kom indefra.

Hun var ansat i centret til september 2016. Der var tilknyttet en pedel, [REDACTED] som blandt havde opsyn med det indvendige inventar og slog græs. Han stod også for det udvendige og ryddede sne. Hans arbejdsopgaver ændrede sig, og nogle opgaver blev fratrækket ham. Hun mener, at han også skiftede pærer i lamper og fejede. Hun har også talt med [REDACTED] om, at der var problemer med trappen. Hun og [REDACTED] talte sammen dagligt som kollegaer. Hun mener også, at [REDACTED] gav beskeden om trappen videre til kommunen. Pedellen gjorde ikke selv noget ved trappen.

Det problem, der var med trappen, var på det øverste repos, og før man gik ned ad trappen. Det var ved fliseområdet ved overgangen til det første trin. Foreholdt bilag A, forklarede hun, at det måske var ved det øverste trin af trappen, hvor kanten var, men i dag husker hun det ikke helt. Hun mener ikke, at der dengang var lys øverst ved taget. Hun mener ikke, at der var lyspullerter. Foreholdt bilag A, forklarede hun, at hun nu kan huske, at der var en sådan lyspullert. Hun er ikke sikker på, om der var flere lyspullerter, men hun kan huske, at man skulle passe på ikke at påkøre lyspullerter ved kørsel.

Ud over sin mail og henvendelser til pedellen, har hun ikke gjort andet i anledning af trappen. De personer, der kommer på centret, er typisk 60 år og ældre.

■■■■■■ har forklaret, at hun har været formand for centerrådet i ■■■■■■ i ca. 15 år. Der var problemer med trappen, og hun havde 2 gange haft ringet til kommunen, da trappen var så dårlig, at de var bange for, at nogen fladt. Hun har haft ringet til kommunen, før ■■■■■■ faldt, men der blev ikke gjort noget. En anden person har også haft faldet på trappen, men da greb hendes mand vedkommende.

Det, der var galt med trappen, var, at en flise sad lidt op og var løs. Trappen var derfor ikke sikker at gå på. Hun har ikke lagt mærke til, om der var noget galt med belysningen foran centret, og hun kan ikke huske, hvordan belysningen var dengang. For 2 år siden stoppede hun som formand for centret. Hun har ikke bemærket, at der i april 2014 var nogen fra kommunen ude at tage fotos af trappen. Det var mest pensionister, der benyttede stedet.

■■■■■■ har forklaret, at han på frivillig basis er tilknyttet ■■■■■■ hvor han i 7 år har siddet i centerrådet. Han ved, at der har været problemer med indgangspartiet, idet trappen var skredet, og der var nok også for dårlig belysning. Der er siden kommet to projektører. Tidligere var der egentlig kun det lys, der kom fra indgangspartiet. Det øverste trin på trappen var skredet ud, hvilket betød, at der var en revne hele vejen langs rækværket. Det var midt i trappen og mod højre. Fordybningen havde nok en dybde på ca. 3 cm. Han ved, at ■■■■■■ som tidligere var formand, havde rettet henvendelse til kommunen to gange. Han har ikke selv rettet henvendelse til kommunen. Han mener ikke, at der dengang var belysning oppe i tagudhænget under kippen, men han husker det ikke præcist. Der var lyspullerter på stedet. Foreholdt bilag A forklarede han, at der nu og dengang var lyspullerter, og der var også flere end den ene, man kan se på billedet.

■■■■■■ har forklaret, at hun er formand for centerrådet på ■■■■■■ hvilket hun har været i 2 år. Hun er kommet på centret i ca. 5-6 år.

Hun hørte, at ■■■■■■ som tidligere var formand, havde klaget til kommunen, efter ■■■■■■ fald. ■■■■■■ var også tidligere faldet på trappen. Hun har ikke selv klaget til kommunen. Trappen var porøs på trinnet, og trappen var "ligesom skredet lidt". De hvide striber var heller ikke ret tydelige, og der var ikke ret god belysning, da der kun var belysning indefra. Hun ved ikke, om der var belysning i kippen, men der var ikke en ret god belysning.

Hun havde ikke selv haft besvær med trappen og havde ikke tænkt over at skulle klage. Hun vidste også, at den dagældende formand havde klaget, og hun var dengang ikke selv formand.

■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■ har forklaret, at han har været ansat hos kommunen siden 2013 i sin nuværende funktion, hvor han har ansvaret for drift og vedligehold af de grønne områder, der er rundt om kommunens institutioner. Han er uddannet jordbrugsteknolog, som er en overbygning på anlægsgartneruddannelsen.

■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■ var i 2014 en del af hans ansvarsområde. ■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■ havde også egen pedel, som primært tog sig af det indvendige og også lidt af det udvendige. Ejendomscenteret, hvori han er tilknyttet, har et pedelkorps på 19 mand, der kører ud. De har også 19 mand på kontoret, der står for bl.a. drift og vedligehold af bygninger. Hvis de modtager en reklamation eller klage, hvilket i 2014 var pr. mail eller telefon eller direkte henvendelse til en ejendomsansvarlig, som vil være en af hans kolleger, behandler de denne. Så vidt han husker, kom han ind i sagen, da han blev kontaktet af en kollega. Han husker ikke, hvad hun sagde, men han gætter på, at det var noget med trappen, idet han husker, at han herefter var ude at se på trappen. Ud fra mailkorrespondancen og datoen for billederne kan han tidsfæste dette. Han kan svagt huske, at der var tale om, at der var sket et uheld. Billederne i bilag B har han taget. Han husker ikke, hvornår billederne er taget. Det kan godt have været den 2. april 2014 ud fra årstiden. Han husker ikke, hvad han så, da han kom derud, da hans hukommelse er påvirket af, hvad han efterfølgende har set på billeder. Billederne er taget der, hvor der har været noget at rette op, da billederne blev brugt til at sende ud til dem, der skulle udføre opgaven. I billede nr. 2 er der lagt en tommestok på. Det er en sædvanlig tommestok. Højdeforskellen på trinfalden og de små sten bagved er lidt mindre end en sædvanlig trætommostoks bredde. Dette sted har nok været det "værste", siden han lagde sin tommestok her. Reposen oppe foran glaspartiet lå relativt jævnt, men samtidig er den dog sidenhen skiftet. Der er taget et billede, hvor det ser jævnt ud. Han vil i dag tænke, at hvis der havde været noget relevant at tage billede af øverst på reposen, ville han have taget billeder heraf. De fotos, der er taget, viser der, hvor der var problemer med trappen.

De bestilte et anlægsgartnerfirma, som har skiftet belægning og rettet trappen op. Det er en rimelig almindelig fejl, at der ryger materiale ud mellem trinfalder, og at stenene bagved sætter sig. Det sker typisk over tid, da materialet stille og roligt skyllles ud. Han husker ikke belysningen på stedet.

Han husker ikke andre klager i 2014 – før udbedringen. Han har heller ikke efterfølgende fundet tidligere mails, da han for nogle måneder siden søgte herpå. Han husker ikke at have hørt om andre uheld. Hvis de fik meddelelse om, at

nogen var faldet, vil det altid give anledning til, at de reagerede, og de vil da enten løse problemet med et pedelkorps med det samme, eller sende opgaven til en anlægsgartner, og hvis det var en større opgave, vil der blive tale om et udbud.

Forholdet på trappen gav anledning til en udbedring, hvor eksisterende belægning op ad trinfladen blev rettet op. Belægningen på parkeringspladsen blev også. Trinforkanten er på billederne malet med en lille hvid streg, som var slidt. Dette kan han se på billederne i bilag B. Han husker ikke, at han dengang var på stedet, hvor der var mørkt. Han har ikke set registreringer over klager over belysningen. Forhold A viser, som det ser ud derude i dag.

Parternes synspunkter

██████████ har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende,

- at sagsøger ved sit fald har pådraget sig en erstatningsberettiget skade,
- at højden på flisen gik ud over, hvad en fodgænger måtte forvente på det pågældende sted,
- at sagsøgte har været klar over de dårlige forhold på stedet forud for sagsøgers faldskade, men har undladt at udbedre disse,
- at sagsøgte undladelse af at udbedre forholdene, herunder at sikre tilstrækkelig belysning, er ansvarspådragende, hvorfor sagsøgte er erstatningsansvarlig over for sagsøger.
- at sagsøger har været sygemeldt og i behandling frem til januar 2016, hvorfor hun har krav på godtgørelse for svie og smerte stor kr. 75.000,00, jf. EAL § 3.

..."

██████████ Kommune har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Det bestrides, at den i sagen omhandlede trappe på uheldstidspunktet den 11. marts 2014 har været i uforsvarlig stand.

Det bestrides videre, at sagsøgte, eller nogen for hvis handlinger sagsøgte bærer ansvaret, har udvist fejl eller forsømmelser i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelses af den pågældende trappe.

Det gøres herudover gældende, at det er sagsøger som kravstiller, der har bevisbyrden for, at sagsøgte har handlet ansvarspådragende. Det gøres gældende, at sagsøger ikke har løftet denne bevisbyrde.

En medarbejder i [REDACTED] Kommune optog den 2. april 2014 3 fotos af trappen i forbindelse med gennemførelse af opretning af mindre ujævnheder (bilag B).

Det gøres gældende, at niveauforskellen på det sted, hvor sagsøger angiver, at hun faldt, var beskeden, og på trappens anden side lidt større – i niveau 1 cm.

Disse niveauforskelle gik ikke udover, hvad en gående må være forberedt på, og det forhold, at niveauforskellen er blevet udlignet, er ikke udtryk for, at tilstanden forud for udligningen var uforsvarlig.

...”

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen, og [REDACTED] Kommune har under proceduren uddybende anført, at faldet efter [REDACTED] forklaring ikke er sket der, hvor der er taget foto, hvorfor det allerede af den grund ikke er bevist, at der er noget at bebrejde kommunen.

Rettens begrundelse og resultat

Det er ubestridt, at [REDACTED] den 11. marts 2014 kom til skade, da hun faldt på flisearealet ved trappen foran [REDACTED]

Efter bevisførelsen, herunder de optagne fotos i bilag B og [REDACTED] forklaring, lægger retten til grund, at der var en niveauforskel mellem de små og store fliser på ca. en tommestoks bredde.

[REDACTED] har forklaret, at hun ved faldet faldt forover ned ad trappen. Hun har forklaret, at hun nok faldt på de store fliser, og hun har samtidig forklaret, at faldet skyldtes, at de små fliser lå ujævnt. [REDACTED] har forklaret, at [REDACTED] faldt ved overgangen fra de små til de store fliser, at [REDACTED] ved gelænderet vist trådte et skridt tilbage og da begyndte at falde. Han har endvidere forklaret, at hun faldt på reposen.

Det påhviler [REDACTED] at bevise, at kommunen har handlet ansvarspådragende.

Efter bevisførelsen er det ikke godtgjort, at faldet skyldes den ovenfor nævnte niveauforskel mellem de små og store fliser, idet [REDACTED] har forklaret, at faldet skyldes, at de små fliser lå ujævnt. Som følge heraf, og idet det ikke er bevist, at flisearealet med de små fliser var af en så dårlig vedligeholdelsesstand og havde ujævnheder, der gik ud over, hvad en fodgænger måtte forvente på et sted som det pågældende, er der ikke grundlag for at fastslå, at [REDACTED] Kommune har pådraget sig et erstatningsansvar i anledning af [REDACTED] fald. Den omstændighed, at både trappen og arealet med de små fliser efterfølgende blev nyanlagt, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge af ovennævnte tages [REDACTED] Kommunes frifindelsespåstand til følge.

Efter sagens resultat skal [REDACTED] betale sagsomkostninger til [REDACTED] Kommune. Sagsomkostningerne fastsættes til i alt 24.000, som udgør [REDACTED] Kommunens dækning af advokatudgift eksklusive moms. Ved fastsættelse af sagens omkostninger har retten lagt vægt på sagens karakter, værdi, forløb og udfald.

THI KENDES FOR RET:

[REDACTED] Kommune frifindes.

[REDACTED] skal til [REDACTED] Kommune inden 14 dage betale sagsomkostninger med 24.000 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

